

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Development of the Teachers' Potential in Learning Management Through Online Media at
Huai Sai Witthaya School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

ภาสกร มั่งสวัสดิ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์**

ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้วิจัยจำนวน 1 คน ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คน และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 51 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละความก้าวหน้า

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา พบว่า

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดการนำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เพียงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปานกลาง โรงเรียนขาดการนิเทศภายในให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มีระบบเครือข่ายที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ไม่ทั่วถึง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ผู้บริหารขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนยังขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ดำเนินการ 2 วงรอบ โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ผ่านสื่อออนไลน์ สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา และสามารถสืบค้นสื่อที่มีคุณภาพ นำมาเขียนแผนจัดการเรียนรู้และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู, การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**กรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) investigate the current states and problems in learning management through online media, 2) seek for guidelines in developing the teachers' competence in learning management through online media, and 3) monitor effects of the teachers' competency development in learning management through online media via action research. The target group consisted of the researcher, 8 co-researchers and 51 respondents. The instruments used were a form of interview, a set of questionnaires, a form of interview, a form of observation. Content analysis was employed to analyze qualitative data. Statistics used to analyze quantitative data were percentage, mean, standard deviation, and Percentage of Progress.

The findings were as follows:

1. The states and problems in learning management through online media at Huai Sai Witthaya School were:

1.1 The states of learning management through online media revealed that the teachers faced a lack of online learning to be applied in classroom. The school administrator paid attention to learning management to upgrade learning achievement which was at the moderate level. The school also faced a lack of internal supervision along with advice on learning management through online media. The network coverage for searching data concerning learning management through online media did not exist.

1.2 The problems in learning management through online media indicated that the teachers encountered a lack of knowledge, abilities in the application of computer on learning management through online media. The school administrator lacked the budget to support the teachers in seeking for providing media, materials or facilitators in order to promote, support experts to give advice on learning management through online media.

2. The guidelines in the teachers' potentiality development on learning management through online media were conducted in 2 spirals comprising: 1) a workshop, 2) job assignment, and 3) internal supervision.

3. The effects of the teachers' potential development in learning management through online media indicated that the teachers gained better self-development, knowledge, abilities, understanding concerning learning management through online media than before the development. In addition, they could search for quality media to apply for the writing of lesson plans as well as skills in managing learning through online media. After the development, the teachers gained knowledge concerning the learning management through online media at the higher degree than before the development. In addition, the teachers sought for quality media and could apply them in order to write lesson plans through the learning management and skills in learning management through online media.

Keywords : Development of the Teachers' Potential , Learning Management Through Online Media.

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นแต่ละยุคสมัย เมื่อเทคโนโลยีก้าวเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์ จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีทำให้โลกเป็นสังคมไร้พรมแดน ผู้คนที่อาศัยตามที่ต่างๆ ทั่วมุมโลกสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกัน รับรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างกว้างขวาง ความรู้และประสบการณ์ ที่เกิดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนไม่เพียงพอกับสถานการณ์ ของสังคมปัจจุบัน กระบวนทัศน์ทางการศึกษาจึงได้รับปรับเปลี่ยนจากการเน้นการสอน สู่วิธีการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนทัศน์นี้สอดคล้องกับสมรรถนะของเทคโนโลยีอันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ส่งผ่านสาระการเรียนรู้ และเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ประตูแห่งโลกการเรียนรู้ โดยทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้ พึงพอใจในการเรียนรู้ และเป็นแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ที่สืบเนื่องไปตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 8)

ดังจะเห็นได้จาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมี พระปณิธานอันแน่วแน่ในการที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชน ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหลายรูปแบบในโครงการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558, หน้า 1)

จากผลการศึกษาตัวชี้วัด ICT ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำผลการศึกษาไปกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา ICT ด้านการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการพัฒนาในระยะสั้น ระยะยาวตามความเหมาะสมและจากผลศึกษานี้ควรมีแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนเป็นลำดับแรก เนื่องจากมีตัวชี้วัดหลายข้อที่บ่งชี้ว่าต้องพัฒนาด้านนี้อย่างเร่งด่วน ทั้งในด้านการอบรมการนำ ICT ไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอน ด้านการอบรมให้ครูผู้สอนเข้าถึงแหล่งของสื่อทั้งที่กระทรวงได้พัฒนาขึ้น และสื่ออื่นๆ ที่มีอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 6)

โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ดำเนินการปรับปรุง พัฒนา และสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งผ่านกิจกรรมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (โรงเรียนห้วยทรายวิทยา, 2557, หน้า 5)

แนวทางการพัฒนาในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาครู ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพราะครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากขาดทักษะในการนำสื่อที่มีอยู่บนโลกออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ หากครู ผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์แล้ว จะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจของผู้เรียน ตามนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (เกษม นรภาร, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2558)

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ ดังนี้

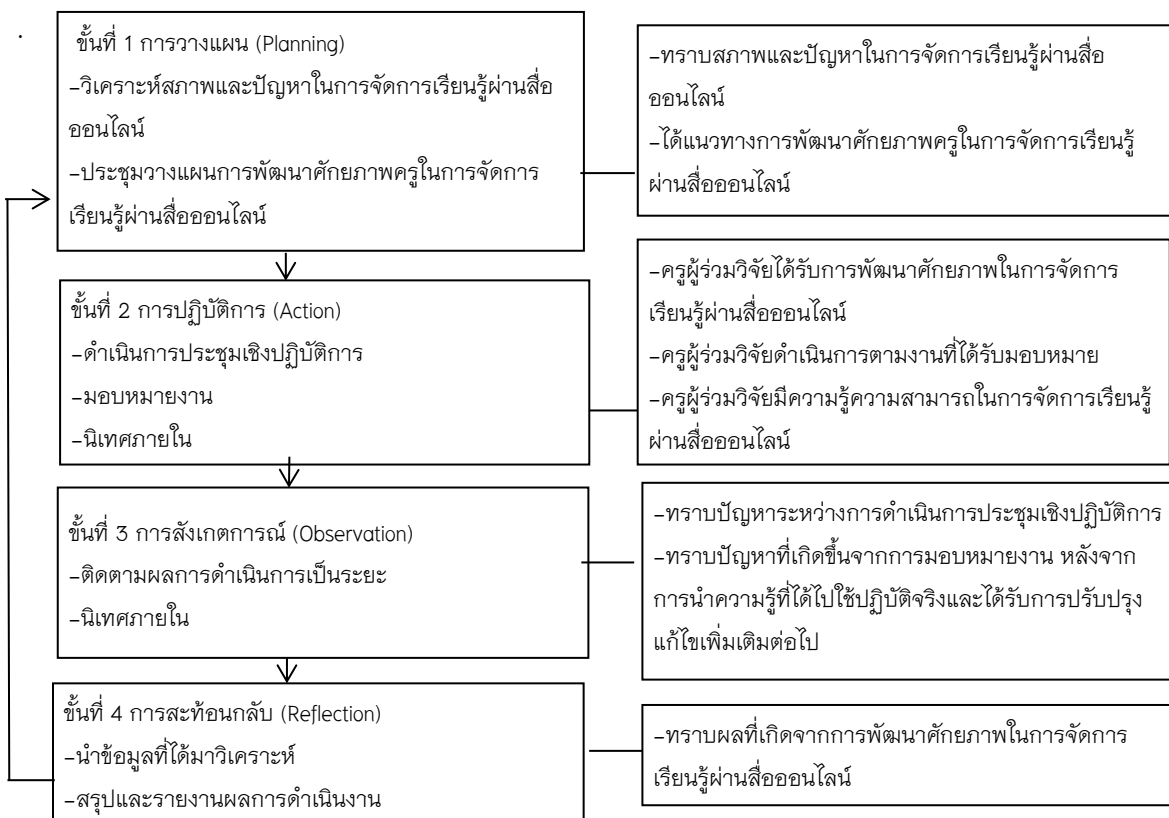
1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการโดยการศึกษา และวิเคราะห์ร่วมกันของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ศักยภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถาม สภาพและปัญหา ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ประชุมวางแผนเพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โดยมี ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้วิจัย และครูผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและ ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์โดยใช้แบบสอบถาม ประชุมระดมความคิดโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและเมื่อได้ทราบสภาพและปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาและการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การมอบหมายงาน และการนิเทศภายใน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในโรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 8 คน เป็นครูผู้สอน จากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 51 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้นิเทศจำนวน 1 คน คือผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยทรายวิทยา วิทยากร จำนวน 2 คน ตัวแทนนักเรียน คือ นักเรียนที่เรียนกับผู้ร่วมวิจัยโดย ผู้ร่วมวิจัย 1 คน ใช้นักเรียน 6 คน เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยนักเรียน เรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน รวมทั้งสิ้น 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้เครื่องมือในการวิจัยออกเป็น 4 ประเภท คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินและ แบบสังเกต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ แบบสัมภาษณ์แนวทางในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ แบบประเมินตนเองก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินแผนจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยใช้สื่อออนไลน์ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกิจกรรมพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดการนำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เพียงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปานกลาง โรงเรียนขาดการนิเทศภายในให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มีระบบเครือข่ายที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ไม่ทั่วถึง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้บริหารขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนยังขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้ดำเนินการ 2 วงรอบ โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้ง 2 วงรอบ พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา และสามารถสืบค้นสื่อที่มีคุณภาพ นำมาเขียนแผนจัดการเรียนรู้และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีความสุข สนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้ มีความสนใจและตั้งใจเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งทั้งหมดนี้เรียกว่าเกิดการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกตามประเด็นที่นำเสนอใจดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ครูยังไม่มีกรนำสื่อออนไลน์มาจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ในชั้นเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง โรงเรียนยังขาดการนิเทศติดตาม ให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนมีระบบเครือข่ายที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ไม่ทั่วถึง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับครูผู้สอนนั้น ขาดความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ด้านผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องของ

กับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า ขาดการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนครูในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ด้านแหล่งข้อมูลในการศึกษา พบว่า โรงเรียนยังขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ จากสภาพและปัญหาที่ได้ศึกษานี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนห้วยทรายวิทยา ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนขาดการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตสาคร ไชยมีชชิม (2554, บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนบ้านนาเกลือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ซึ่งสภาพและปัญหา พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนมีวิธีการสอนแบบเดิม ขาดการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยไม่ต้องอาศัยสื่อประกอบการเรียน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การมอบหมายงาน 3) การนิเทศภายใน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ประสบความสำเร็จสมบูรณ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ 3) ครูมีแผนจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพหลังจากการที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว จะเห็นได้จากการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้ารับการประชุม เชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเมินตนเองอยู่ในระดับที่สูงขึ้น และครูสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้ และมีสื่อออนไลน์ที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ มีแผนจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้จากการสังเกตพฤติกรรมครูที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูมีความสนใจในกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูมีความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะศึกษาหาความรู้จากการประชุม เชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้อาจเป็น เพราะที่ใช้ในการพัฒนา ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วรารท หงส์โต (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ โดยใช้กระบวนการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสร้างองค์ความรู้สูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และกลุ่มตัวอย่างมีระดับคุณภาพของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับสูง

3. การติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โรงเรียนห้วยทรายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.1 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพึงพอใจในกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ในทุกๆ ด้าน จึงมีความเชื่อว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้มีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการประชุมเชิงปฏิบัติการ เนื้อหาที่ใช้ในการประชุมมีความเหมาะสม ผู้เข้าร่วมประชุม ได้รับการพัฒนาตามแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่องการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และกระบวนการแก้ปัญหาเชิง

สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ได้

3.2 จากการตรวจสอบ คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ โดยใช้แบบประเมิน คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ของครูผู้ร่วมวิจัย พบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้ง 3 ด้าน ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญได้มีมติในที่ประชุม สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

3.3 การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า นักเรียนมีความสนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์นั้นทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความสนใจและตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัว มีความเพลิดเพลิน และมีความสนุกสนานในการศึกษาเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนางานด้านต่างๆ ของโรงเรียน เช่นการวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรครูในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผู้ร่วมวิจัย ควรนำความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติไปขยายผลต่อในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

1.3 ควรนำสื่อออนไลน์ที่ได้จากการสืบค้นแล้วและสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ นำไปจัดเก็บรวบรวม ให้เป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการนำไปใช้ และเพื่อเป็นการ ส่งเสริมให้ผู้ที่มีสนใจได้เข้ามาศึกษาค้นคว้า

1.4 ครูผู้ร่วมวิจัยควรแสวงหาความรู้ทักษะใหม่ๆ ที่นอกเหนือจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัย เพื่อประเมินความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.2 ควรศึกษารูปแบบหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ในรูปแบบอื่นๆ เพิ่มเติมอีก เช่น การศึกษาดูงาน การพัฒนาเป็นทีม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แผนแม่แบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2554-2556. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โรงเรียนหัวทรายวิทยา.(2557). *รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา 2557*.
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.
- วรากร หงส์โต. (2553). *การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้กระบวนการสร้างความรู้เพื่อการ*
สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. นครปฐม :
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุดสาคร ไชยมัชฌิม. (2554). *การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนบ้านกุศลิม*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร :
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.